

ಹಬ್ಬಗಳ ಹಿನ್ನಲೆ

ಸ್ತು ಸ್ವಯಲ್ಲಿನ ಭಕ್ತಿಗಳು ಮೊದಲ ಪ್ರಾಶ್ಚಂದ್ರ ಕೊಡುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಲ್ಲ. ಸುರಕ್ಷಿತೆ, ಅಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ವಸತಿ- ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಆದ್ಯತೆಯ ಪಟ್ಟ ಮುಂದವರೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂನ್ನು ಎಟಕೆಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ, ದೋರಕರುವುವಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಅಥವಾ ಅವನ್ನು ಇನ್ನಿಂದು ಮತ್ತು ವೃಧಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿಗೆ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ಸಂಪೇದನ್ ಶೀಲನಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬಯಕೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ತನ್ನವುಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಬದುಕೆ, ತನ್ನ ಸಹಜೀವಿಗಳಾಂದಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಸವಿಯಬೇಕು, ತನ್ನ ಯಶಸ್ವಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಸಂತೋಷ- ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಇರಿರೋಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ವೈಯುಕ್ತಿಕೆಗೆ ನಾವರುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಅನ್ನಿಂದಿಗಳ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಹಬ್ಬಗಳ ಆರಕರಣ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಬೇಕು.

ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಹೋಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾನವ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ದೋರಿಗಾಗ ತನ್ನ ಜೀವತೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿ, ಹಾಡಿ, ಭೋಜನ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಖಾಸಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ; ಶತ್ವವಿನಾದನೆ ಹೋರಾಡಿ ಗೆಲುವ ಸಾಧಿಸಾಗ ತನ್ನದೇ ಆದ ರಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜಯೀತ್ವ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದೆ; ತನ್ನ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ತಾನು ನಂಬಿದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಲ್ಲಾಕ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರೊಡನೆ ಹಾಡಿ ಕುರಿಯುತ್ತಿದ್ದು. ಇಂಥ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳೇ ಕ್ರಮೇಣ ವಿವಿಧ ಹಬ್ಬಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದು ಉಂಟಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಹೀಗೆ ಹಬ್ಬಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ, ಸಂತೋಷ, ಭಕ್ತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆ- ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವಗಳ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಜೀವತೆಗೆ ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿ ತೀವ್ರಿ, ನಿಸರ್ಗದ ಕುರಿತಾದ ಕೃತಜ್ಞತಾಧಾರ- ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬವೆಂಬದು ಹೋಸ ವರ್ಷವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಡಗರಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ. ಚಿಗುರು, ಹಾಪು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ನಳಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿಸರ್ಗದ ಹರ್ಷವನ್ನು ಯುಗಾದಿಯ ನೇಪೂರಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನೊಳಗೆ ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಹೋಸ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ

ಬದುಕನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪಾಳಿನ್ನು ಬೆಳಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಳಗಿನ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಬೆಳಕನ್ತೆ ಮುಖಿಮಾಡಿ ಬದುಕಿನ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ನವರಾತ್ರಿಯಿಂಬುದು ದುಷ್ಪ ಶಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಾತ್ತಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಜಯವನ್ನು ಸರಕೆತಸುವುದಾಗಿ, ಆ ಸಾತ್ತಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಖೀಕರಿ, ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಬದಿಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಶ್ಯಾಯು ಶಿಶ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಮೆಯಂದು ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಅರೆಸಲಾಗುವ ಭೂಮಿ ಹಣ್ಣಿಯೆ ಹಬ್ಬ ಅಥವಾ ಸಿಗೆಹಣ್ಣಿಯೆ ಹಬ್ಬ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನ ಭೂಮಿತಾಯಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಜಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣದ ಹಬ್ಬ. ಕವಿ ಅನಂದಕಂದರು ಹೇಳಬಂತೆ, ಆ ದಿನ ರೈತ ಮಹಿಳೆಯರು- ‘ಅನ್ನ ಕುಮಾರನ ಬಸುರಿಯಾದ್ದೋ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿ ದೇವಿ ಬರುಕಿಯ ಉಟ್ಟಾ ಉಟ್ಟಿಸಬೇಕು...’ ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣಮುತ್ತಾದೆ. ನವೆಂಬರ್ / ಡಿಸೆಂಬರ್ ಶಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ದುತ್ತಿರ ಹಬ್ಬ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿನ ಪಾಲಿಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಡಗರಗಳ ಹಬ್ಬ. ಆ ದಿನ ಭೂಮಿತಾಯಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಜಿಸಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬೆಳಿದ ಹೊಸ ಭಕ್ತವನ್ನು ಕೊಡಿಗಿನ ರೈತರು ವಿಧಿವ್ಯಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಶಿಶ್ಯಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬರುವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೃತಾಷ್ಟಮಾನಿ, ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ, ಶಿವರಾತ್ರಿ- ಮುಂತಾದ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಭಕ್ತಿ ಭಾವ ಪ್ರಕೃತಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಬ್ಬಗಳ ಆರಕರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿನ ಜೀವನೋತ್ತಾಹ ಪುಟಿಯುತ್ತದೆ; ಸಮುದ್ರಾಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಬದಗಿ ಬರುತ್ತದೆ; ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಏಕಾನಂತರೆಯನ್ನು ಮುರಿದು, ಹೊಸತನ್ನು ಅಸ್ವಾದಿಸುವ ಚೈತನ್ಯ ಕಾಣಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಎಲ್ಲಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಕಲಾಭರಂಜಿ ಪ್ರಕಟಿಗೊಳ್ಳಲು ಹಬ್ಬಗಳು ಸರಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ, ಹೇಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕು ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬೆಳಿಕೊಂಡು ಸುಂದರವಾದ ರಂಗವಲ್ಲಿಯ ಚೈತನ್ಯರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ; ಹಾಡುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಇತರ ಪ್ರತಿಭಾಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವರು ಸಾಹಸ ಕ್ರಿಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿ ಹಿಂತ್ತಾರೆ. ಮನೆ ಮಂದಿಯೆಲ್ಲಾ ಒಂತ್ತಾಗಿ ಕಲೆತ್ತು, ಪರಂಶುರ ಸುವಿ ದುಃಖಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಬ್ಬಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸ್ತುದಿಪ್ರವಾದ ಹಬ್ಬದೂಟಿಂದ ತೈಪ್ಪಿಗೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಬ್ಬಗಳು ದ್ವೇನಂದಿಕಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯತೆಯ ಸ್ವರ್ಥವನ್ನು ಬದಗಿಸುತ್ತವೆ!

■ ವೈನಂತೀಯ

ಮಾತೇ ಮುತ್ತು

★ ವಿಷ್ಣು ಭಯದಿಂದ ನೀಡರು ಕೆಲಸವನ್ನೇ

ಆರಂಭ ಮಾಡರು. ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿ ವಿಷ್ಣು ಬಂದಾಗ ಸುಮ್ಮಾನಾಗಿವರು ಮಧ್ಯ ಮರು. ಗಳಿಗೆ ಗಳಿಗೆಗೂ ವಿಷ್ಣು ಎದುರಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಿಡದೆ ಸಾಧಿಸುವವರು ಉತ್ತಮರು.

-ಭಕ್ತಿಪರಿ

★ ದೇಹವು ನೀರೊಳಗಿಂದು ಘಲವೇನು?

ಮನದಲ್ಲಿ ದೃಢಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ.

-ಪ್ರಯರಂದರಾವ

★ ಅಜ್ಞಾನದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ನೀನು ಪಾರಾಗಲಾರೆ.

-ಗುರುನಾನಕ

★ ಹೆಣ್ಣು ಎಂದೂ ಕುರುಹಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಯರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಸುಂದರಳಾಗುವ ಕಲೆ ತೀವ್ರಿಲ್ಲ.

-ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮ

★ ಕಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬದುಕನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ.

-ಅರಿಸಾಟಿಲ್ಲಾ

★ ಹೊರ ತಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕೊಪ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಅದು ತಪ್ಪಿನ ಕೇಡು.

-ಹರಿಹರ

★ ಜಿವುಣಿ ಮತ್ತು ಉದಾರಿ ಇವರಿಬ್ಬಿಗೂ ತಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ; ಇಬ್ಬರೂ ಮತ್ತೆಂಬ್ಬಿಗಾಗಿಯೇ ಹಣ ಕೂಡಿದುತ್ತಾರೆ! ಆದರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಇರುವ ವೃತ್ತಾಸ ಅಪಾರ.

-ಸುಭಾಷಿತ ಸುಧಾನಿಧಿ

★ ಬೆಳಕು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತ.

-ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜಿ

★ ಪ್ರತೀಯೊಂದು ಧರ್ಮ ಬೇರೆ ಧರ್ಮದವ್ವೇ ಸತ್ಯವಾದದ್ದು.

-ಬಟಾನ್

★ ಸಂಯಮ ಮತ್ತು ತ್ವಾಗದ ಹಾದಿಯಿಂದ ಅನಂದ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಸಾಧಾ.

-ಬಿಂಬಿನ್

★ ಸಹೋದರರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೋರಿಸಬೇಕು, ದೋಹಣಾಗಳನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು. ನೆಂಟರೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿಯ ವೈವಹಾರವ ಇವರಗಳಿರುವ ರದ್ದಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇರುತ್ತದೆ.

-ದೂತವಾಕ್

★ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಬೃದ್ಧಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕರುತ್ತಾಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

-ಪಂಚತಂತ್ರ